

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii Sztuki i Kultury WHiDK

Kierunek:

Ochrona dóbr kultury

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Sztuka pierwotna

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok I, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

wykład: dr hab. Sławomir Dryja;

Koordynator sylabusu:

dr hab. Sławomir Dryja

Sylabus dostępny w ramach:

- [Sztuka pierwotna](#) [na kierunku:] [Ochrona dóbr kultury](#) (Odk), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, I rok, semestr zimowy

◦ [prowadzący wykład:30h/zo/2ECTS]: dr hab. Sławomir Dryja;

Wymagania wstępne:

Brak

Cele:

Usystematyzowanie wiedzy na temat sztuki pradziejowej, jej kulturowych kontekstów, ocena znaczenia sztuki w rozwoju cywilizacyjnym człowieka i jej współczesna percepcja.

Treści kształcenia:

T.1 - Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy ze złożoną problematyką początków sztuki, rozumianej jako

świadoma działalność człowieka, rozpoczynająca się wraz ze stworzeniem pierwszego obiektu – dzieła artystycznego.

T.2 - Znajomość sztuki pradziejowej opiera się na badaniach archeologicznych. Studenci zapoznają się z podstawowymi zagadnieniami antropogenezy (początków rozwoju gatunku ludzkiego), prowadzących do momentu pojawienia się pierwszych przejawów sztuki, w postaci mobilnych form rzeźbiarskich oraz malowideł naskalnych.

T.3 - Istotnym aspektem rozważań pozostaje kwestia interpretacji owych zjawisk, związanych z życiem duchowym i wierzeniami religijnymi ówczesnych ludzi. Wraz z poznaniem nowych materiałów (ceramika, miedź, brąz, żelazo, szkło) oraz zmianą sposobu gospodarowania (osiadły, rolniczy tryb życia) zmieniają się formy wyrazu artystycznego, pojawiają się nowe motywy zdobnicze.

T.4 - Sztuka pradziejowa trwała do momentu ukształtowania się pierwszych cywilizacji, nie wygasła jednak całkowicie wraz z ich pojawieniem się. Na terenie ziem polskich umowną granicę pomiędzy okresem pradziejów starożytnością stanowi pojawienie się kultury celtyckiej

T.5 - W trakcie zajęć dokonany zostanie kompleksowy przegląd sztuki pradziejowej ziem polskich, poczynając od paleolitycznych znalezisk (sztuka magdaleńska, domniemane sanktuarium w Obłazowej), poprzez okres neolitu, epokę brązu (kultura łużycka) i żelaza (popielnice domkowe i urny twarzowe), kulturę celtycką, aż po okres wczesnego średniowiecza. Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy ze złożoną problematyką początków sztuki, rozumianej jako świadoma działalność człowieka, rozpoczynająca się wraz ze stworzeniem pierwszego obiektu – dzieła artystycznego. Znajomość sztuki pradziejowej opiera się na badaniach archeologicznych. Studenci zapoznają się z podstawowymi zagadnieniami antropogenezy (początków rozwoju gatunku ludzkiego), prowadzących do momentu pojawienia się pierwszych przejawów sztuki, w postaci mobilnych form rzeźbiarskich oraz malowideł naskalnych. Istotnym aspektem rozważań pozostaje kwestia interpretacji owych zjawisk, związanych z życiem duchowym i wierzeniami religijnymi ówczesnych ludzi. Wraz z poznaniem nowych materiałów (ceramika, miedź, brąz, żelazo, szkło) oraz zmianą sposobu gospodarowania (osiadły, rolniczy tryb życia) zmieniają się formy wyrazu artystycznego, pojawiają się nowe motywy zdobnicze. Sztuka pradziejowa trwała do momentu ukształtowania się pierwszych cywilizacji, nie wygasła jednak całkowicie wraz z ich pojawieniem się. Na terenie ziem polskich umowną granicę pomiędzy okresem pradziejów starożytnością stanowi pojawienie się kultury celtyckiej. W trakcie zajęć dokonany zostanie kompleksowy przegląd sztuki pradziejowej ziem polskich, poczynając od paleolitycznych znalezisk (sztuka magdaleńska, domniemane sanktuarium w Obłazowej), poprzez okres neolitu, epokę brązu (kultura łużycka) i żelaza (popielnice domkowe i urny twarzowe), kulturę celtycką, aż po okres wczesnego średniowiecza.

Efekty kształcenia:

WIEDZA

W_1 Student identyfikuje i definiuje dyscypliny pokrewne wiedzy o ochronie dóbr kultury i ich roli w interpretacji sztuki pradziejowej

UMIEJĘTNOŚCI

U_1 Student samodzielnie analizuje przejawy sztuki pradziejowej

KOMPETENCJE

K_1 Student poszerza umiejętności warsztatowe z zakresu ochrony dóbr kultury

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M.1 Wykład

M.2 Prezentacja multimedialna

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną.

Obecność na zajęciach zgodnie z zasadami przyjętymi na UPJPII, aktywność na zajęciach, udział w wycieczkach terenowych, zapoznanie się z kanonem lektur. Metody weryfikacji: analiza obecności, ciągła weryfikacja aktywności

Lektury podstawowe:

Brézillon M., Encyklopedia kultur pradziejowych, Warszawa 1981;

Clottes J., Światło w jaskini, Archeologia Żywa, 2010, s.17 -21;

Gąssowski J., Sztuka pradziejowa w Polsce, Warszawa 1975;

Gąssowski J., Prahistoria sztuki, Warszawa 1994;

Wierciński A., Magia i religia. Szkice z antropologii religii. Kraków 1994;

Lektury uzupełniające:

Leroi-Gourhan A., Prehistorie de l'art. Occidental, Paryż 1965.

Uwagi: